JÄRNVAGNEN

Kriminalroman af STEIN RIVERTON.

FÖRSTA KAPITLET.

Tre människor som springa.

Klockan kunde vara inemot elfva på förmiddagen. De flästa af sommargästerna hade efter hand kommit ut från frukosten och slagit sig ned på gräsmattan utanför pensionatets veranda.

Efter några kyliga dagar hade ändtligen den stillastående sommarhettan kommit. Det hade regnat på natten, ovädret drog bort vid sjutiden på morgonen och därefter hade solen skinit hela förmiddagen, torkat gräset och marken, sugit upp vattenpussarna och bränt vägarna hårda och hvita.

Och nu gladde sig sommargästerna, att den stora drifvande sommaren, den väldiga öfverflödande värmen ändtligen hade kommit. Och därför hade de lagt sig midt i solsteket, de lågo utsträckta i det höga gräset, blinkade med ögonen mot det dallrande ljuset och hörde på suset utifrån sjön. De lyssnade efter sommarbrisen. Den kom från hafvet och gled öfver bärgsknallarna, trängde genom granskogen, där dess svaga makt bröts, och sväfvade bort öfver ängarna, hvarest den åtminstone kunde få gräset till att darra och att kittla de hvilandes ansikten.

Där jag själf låg i gräset, kunde jag se skymten af ett hvitt musslinslif och en kvinnonacke, hvars guldskimrande hår sakta rörde sig, men om jag bara vred hufvudet aldrig så litet, mötte min blick pensionatets markisduk, där solstrålarna härligt borrade sig in i de eldröda ränderna.

Det låg fem människor i gräset omkring mig; det var som om alla sofve, och dock sof ingen. Om den hvitklädda damen till vänster visste jag, att hon stödde ansiktet i båda sina händer och hade en uppslagen roman framför sig, men jag hörde aldrig att hon vände bladen. Och ingen sade något. Vi njöto alla af den absoluta sysslolösheten, vi hade en dvallikknande känsla af hurusom värmen så småningom kväfde all vilja och all energi i oss. På detta sätt kunde vi bli liggande i all oändlighet, hvem gitte vicka på foten eller så mycket som lyfta på hufvudet eller vända bladen i en roman. Till och med tanken, som aldrig hvilar, förslöades; hvem gitte tänka? Ochhdet var ej längre nödvändigt att höra efter suset däruti från hafvet. Örat stängdes då och då, ljudet gled förbi, vi hörde stundtals. Det kunde vara en humla som surrade, en grind, som smällde igen. Jag visste, att en papegoja hängde i en bur midt på hotellets solvägg. Den kände visst fjädrarna bli varma, den ville röra på sin gamla hårda kropp, jag kunde höra när den grep om järnstangerna med nävben och svängde sig. Men så smällde det i en grind igen och denna gång mycket hårdt, den skramlade i gångjärnen. Kort därefter hörde jag en stämma säga tätt bredvid mig: Nej se!

Hvad var där att se, hvem gitte lyfta hufvudet? Så ljödo steg nere från vägen, hastiga steg. Det måste vara en man och en kvinna som sprungo. Jag kunde höra ljudet af mannens trampande stöflar och damens kjolar. Jag reste mig upp. Mina ögon bländades af solstrålarna, som gnistrade och brötos i luften.

— Se där, sade den hvitklädda damen vid min sida. Hon pekade, och mellan de hvita äppelträden kunde jag nu se hvad som försiggick på vägen.

Det var tre människor som sprungo. Främst en liten rask barbent pojke. Efter honom en halfgammal man, en af de infödda på platsen. Han var i blå skjortärmar och hade en liten tunnsliten gul halmhatt i handen. Sist kom damen, en af sommargästerna. Men hon kom långt efter, ty hennes hvita klädning var henne i vägen. Hon försökte att hålla upp den, men det misslyckades. Och så sprang hon vidare, hennes klädning smällde som en hvit flagga.

— Kanske det är en tjur, sade damen vid min sida.

Men det kunde det omöjligt vara, ty då hade ju inte dessa människor behöft springa, sedan grinden blifvit slagen i lås.

Nu hade vi slöa sommarmänniskor allesammans rest på oss. En och annan stod alledeles upprätt och skuggade med handen för ögonen.

De springande ämnade sig bort till oss. En låg gårdsgård skilde hotellets egendom från vägen. I denna gårdsgård fanns det ett smalt led, man behöfde bara skjuta en stör åt sidan för att komma igenom. Pojken och mannen voro nästan samtidigt borta vid ledet, men nu hände det löjliga att de bägge två hade för brådtom, de kränglade in sig i denna ankla stör, de fubblade med den, de voro tydligen i beråd buruvida de skulle boppa öfver, bryta sönder den, krypa under eller skjuta den åt sidan. Och resultatet af allt detta var bara, att damen i den hvita klädningen hann fram till dem. Pojken visade sig vara den klokaste, han hoppade öfver gärdsgården ett stycke nedanför, föll på knäna, reste sig igen och störtade bort till oss. Men då mannen blifvit ensam om stören, fick han den hastigt undanskjuten. De tre människorna voro nästan samtidigt framme, och då märkte vi genast på deras åtbördor, att något besynnerligt måtte ha händt. Men de voro alla alltför upprörda för att strax kunna berätta. Mannen, infödingen, stammade oförståeligt, och hans ögon stodo stela af skräck, emedan hon inte kunde finna orden, damen var alltför andfådd, hon höll händerna öfver bröstet.

Men pojken var också nu den fortfärdigaste.

Pojken fick först sagdt det.

Det var ännu så tidigt på sommaren, att endast sex å sju sommargäster hade kommit. Af dessa sju voro de tre damer; dessa damer arbetade på ett stort kontor i Kristiania, där personalens ferier blefvo uppdelade från midten af maj till långt in i september. Den egentliga säsongen hade icke börjat, man damerna måste finna sig i att ta sina ferier, när deras tur kom. Och så voro vi fyra herrar: en gammal bankkassör, en ung student, en jägmästare och den som skrifver detta.

Vi hade hitintills haft inte så litet otur med vädret, blåsigt om dagen, kyligt på kvällen, mulet. Men så slog plötsligt sommaren ut på en enda dag, tung af värme, glödande af sol. Och just därför var glädjen så allmän, det sysslolösa välbefinnandet så behagligt, då vi den där förmiddagen blefvo störda af de tre människorna, som sprungo på vägen.

Den lilla plats, där vi nu befunno oss, var eljest starkt besökt af sommar gäster, i synnerhet i juli och augusti. Några få minuters spatsertur, genom en ung granskog — och vi hade hafvet rätt framför oss, i mörka nätter blänkte ljuset från fyren långt ute som fladdrande norrsken öfver himlen. Det var ett ganska lågt landskap, en oerhördt stor, litet oländig ö. Af jorden var mycket litet uppodladt, åtminstone i närheten af hotellet. Däremot sträckte sig en stor vidd milsvis in öfver land, och denna vidd var uppfylld af stenrös, som ändmoränen hade afsatt, här och där blänkte små tjärn och risslade små bäckar, och där inemellan var det myrländta sträckor öfvervuxna med buskar och småskog. Långt ute på denna vidd låg gården Gjärnäs liksom på en matta af välodlade gröna åkrar och frodiga trädgårdar. På dagen kunde herrgården nätt och jämt skönjas från sommarhotellets gafvelrum, och därifrån kunde man o maftonen se ljusen lysa i gårdens fönster. Då jag kom till hotellet, hade jag uttryckligen anhållit om att få hyra gafvelrummet, och den präktiga utsikten öfver vidden kunde jag därför njuta af när som hälst. Jag kände människorna på herrgården, det var en bror och hans syster som bodde där, Carsten och Hilde Gjärnäs.

Öfver vidden gick en gammal väg i många krökar och bukter, förbi stenrös, omkring tjärn, öfver rännilar, genom småskog och snår. Det var en omtyckt spatserväg, och man kunde på en halftimme eller litet mera gå från sommarhotellet till herrgården. Det hände, att man fick hälsa på den vackra unga Hilda eller fick sig en pratstund med Carsten Gjärnäs — och i båda fallen måste spatserturen kallas lyckad.

Aftonen innan detta tilldrog sig, som jag nu skall berätta om, hade jag gjort en promenad utåt vidden.

Jag gick från hotellet något öfver slockan half tio — sedan aftonmåltiden var slut. Jag var ensam och gick nog så raskt, ty jag kände kvällsluften kylig och däfven. Litet öfver klockan 10 var jag framme vid gården, och jag tänkte då, att det kunde vara ganska snäfvefligt att få ett samtal, möjligtvis ett parti kort eller schack med Carsten Gjärnäs. Just vid denna tid brukade han slå sig ner i sitt arbetsrum och makligt låta tiden gå, fram till midnatt. Jag förutsatte alltså som en naturlig sak, att jag skulle vara välkommen, alldenstund Carsten Gjärnäs var en sällskapligt anlagd man och jag kände honom rätt väl.

Men jag tillstår, att jag också hade en liten bitanke: Tänk om Hilde ännu inte gått och lagt sig, då kunde jag kanske få anledning att växla några ord med henne. Hon var, som sagdt, en mycket söt flicka, och här i denna ödemark saknade jag damsällskap; — de tre närvsvaga kontorsdagemrna i hotellet, voro outhärdliga, med allt sitt prat om huruvida de hade blifvit feta, om de hade blifvit bruna eller om jag ville följa dem bort till ett ställe, där de kunde plocka näckrosor.

Jag gick in genom trädgårdsgrinden och kom fram på gårdsplatsen. I hundkojan låg den svarte Hektor och morrade, och då jag lätsade som om jag inte lade märke till honom, vältrade han sig långsamt ut med kedjan efter sig. Han tjöt och morrade i ett, och detta förundrade mig en smula, då jag hade fäst mig vid Hektor som en alltid så fredlig hund.

I detsamma jag skulle gå in igenom hufvuddörren, kom rättaren emot mig och häjdade mig.

— Ursäkta, sade han, men ni får inte störa patron nu.

Jag blef stående och stirrade på karlen.

— Hvad fattas er? frågade jag. Är ni sjuk?

Rättaren var blek, det kunde jag se i trots af skymningen. Hon stod där i farstun och stödde sig mot dörrposten. Det kunde betyda att han var så svag, att han var nära att falla omkull, men det kunde också betyda, att han för intet pris ville släppa fram mig och genom att spärra dörren ville beteckna, att den vägen kunde jag ej komma.

— Jag är inte sjuk, sade han.

— Då är kanske er husbonde sjuk?

— Nej.

— Är det någon inne hos honom?

— Nej, det är visst ingen inne hos honom. Han är ensam med sin syster.

Jag förstod inte riktigt hvarför jag blef afvisad, och jag fortsatte därför med mina frågor.

— Kan jag då ha förnärmat honom? mumlade jag.

— På intet vis, svarade rättaren, men herr Gjärnäs kan inte ta emot er i afton.

Jag betraktade åter mannen noggrannare och blef nu alldeles öfvertygad om, att han värkligen var ovanligt blek. Jag mins, att jag i det ögonblicket tänkte: Hvarför frågar han inte om han skall hälsa sin husbonde från mig, om jag inte har ett ärende. Jag frågade igen:

— Hur kunde det komma sig, att just ni skulle träffa mig härute i farstun?

— Fröken såg er komma.

— Fröken Hilde?

— Ja. Och så bad hon mig att inte släppa in er. Det är efter order jag står här.

Jag vände tvärt om och gick. Jag sade inte godafton till karlen, nickade inte en gång. Jag gick tvärs öfver gården. Hunden morrade värre än förut. Det fanns en genväg genom trädgården, den vägen kände jag. Jag hade gått den många gånger, och jag gick den också nu. Och nu gjorde jag något som bevisar, att jag hade börjat fatta misstankar om att ett eller annat besynnerligt var på färde. Jag stannade i märkret under trädgårdens trädkronor, jag blef stående där och lyssnade och såg bort mot huset.

Jag kunde förstå, att godsägaren inte hade gäster, ty där var bara ljus i arbetsrummet och i rummet bredvid. Ljuset i hans arbetsrum släcktes och tändes ett par gånger. En enda gång lyste det i alla fönstren ut mot gården, därför att någon gick med en lampa genom rummen. Det måtte varit Carsten Gjärnäs själf, då hans eget rum under tiden låg i mörker. Det var ett påfallande lif som rådde i det stora huset, jag lyssnade spändt, och en gång föreföll det mig, att jag hörde alltför starka eller upphetsade stämmor där inifrån.

Jag stod just och tänkte: Nu bör du gå, då jag lade märke till att en af de små sidodörrarna i den stora bygnaden öppnades. Jag visste utaf denna sidodörr, den förde in till frökens våning, till fröken Hildes tre privata små rum.

Ut genom dörren kom en man i grön jaktrock. Under armen hade han ett gevär med bösspipan vänd nedåt. Han stannade på det öfversta trappsteget, en kvinna kom också ut. Det var Hilde.

Hon räckte honom handen, log och sade några ord till honom. Så gick han, vände sig om och vinkade med handen, och hon vinkade tillbaka. Därifrån där jag stod, kunde jag se det hela mycket tydligt. Mannen i jaktrocken kände jag väl, det var en sympatisk ung man, som bodde tillsammans med oss andra på hotellet. Han var jägmästare och hette Blinde.

Utan att vara på det klara med orsaken därtill, hade jag blifvit starkt intresserad. Jag smög mig bort bakom en af de tjocka trädstammarna, ty det skulle ju kunna hända, att han i alla fall fick syn på mig, där jag stod och spionerade — och det ville jag inte. Nu hade Hilde gått in. Hon gjorde tydligen ingen hemlighet af att hon hade följt denne man ut. Hon hade talat så högt med honom, att jag, som stod längt nere i trädgården, kunde höra hennes stämma, om jag än inte förmådde urskilja orden; och hon smällde med dörren och vred om låset, så att det knäppte i det.

Knappt tio steg ifrån mig stannade mannen och tände sin pipa. Hans ansikte glädde bakom tändsticken; han hade rödbrunt skägg, hans drag voro fasta och regelbundna. Han kastade tändsticken ner på marken och trampade på den. Därefter vände han ansiktet vädrande mot den kant, hvarifrån vinden kom, en vana hos honom från hans lif i mark och skog — han ville känna hurudant vädret artade sig. Innan han gick vidare, drog han hatten längre ned öfver öronen; så fortsatte han. Han tog vägen öfver den öde vidden mot sommarhotellet. Jag väntade i några minuter, då jag inte ville låta honom förstå, att jag hade spionerat, och gick så efter honom.

Då jag kom ut på vidden, var han allaredan försvunnen bakom det närmaste moraset. Jag hörde inte hans steg längre, och det kom intet buller från gården, vinden hade blåst förbi, och allt var stilla omkring mig. Det är underligt på en sådan slätt en sommarnatt, den blir så oändlig, därför att horisonten försvinner och slätten kryper upp i himlen, man vet inte hvar himlen börjar och hvar slätten slutar. Rullstenshögarna och bärgsknallarna och de enstaka träden här och hvar antaga i den skumma halfdagern underliga och gåtfulla former. Då jag kom öfver en sträcka, där slätten saxta suttar ned mot sjön, kände jag en kylig pust från hafvet och slog upp roekkragen. Jag såg dit ut, jag kunde se hafvet. Sjön är ständigt kall om natten; jag kunde höra de långa dyningarna komma varsamt in mot land och splittra sig på stranden. Här hade böljor af flygsand blåst fram, och ur flygsanden stucko de fattiga förblåsta skärgårdstallarna upp; deras kronor voro flata och lutade inåt land, de liknade afbrutna solfjädrar.

Jag visste, att trakten var osäker och att en och annan tattareskuta ofta om nätterna kom krypande mellan skären. En bredbogad skuta med smutsiga segeltrasor, med öfverflödiga master släpande i vattnet, med årorna stickande ut. Den lade sig vid bärget som något slags spöke. Så drogo tattarna i land och huserade, där ensliga människor bodde eller gingo. Men jag var inte rädd, jag kom bara till att minnas dem, i det jag vandrade öfver den öppna sträckan. Jag hade en tjock käpp i handen, en käpp med en elfenbenskula till handtag. Jag gick raskt vidare fram öfver slätten och begrof mig i skuggorna.

Nära sommarhotellet gick vägen genom en liten granskog. Här var det tämligen mörkt. Inne i skogen stannade jag, emedan ett besynnerligt ljud nådde mitt öra. Hvad kunde det vara? Ljudet kom långt bortifrån, jag uppfängade det blott stötvis. Det lät närmast som rassel af kedjor, som en kättings surrande en mil borta. Jag går vidare, jag går i fem minuter och får plötsligt syn på ett rörligt föremål i mörkret några få meter från mig. Jag ser strax, att det måste vara en människa, jag griper fastare om min käpp och går i en stor krok. Det är en man som står där, en småväxt man med en bredskyggig hatt på hufvudet. Jag vet med mig själf, att om jag nu tar ännu några steg, får jag mannen i ryggen — jag stannar ögonblickligen. Och då jag blir stående stilla, kommer mannen långsamt bort till mig. Nu känner jag igen honom, jag börjar finna mig själf löjlig, jag ångrar den stora krken och sticker käppen likgiltigt under armen. Men samtidigt kan jag heller inte låta bli att känna mig glad öfver att mannen inte är en annan, en obekant. Han hör ju till platsen, jag kan ej i blinken minnas hans namn, han är en fredlig fiskare, och jag har förut ofta hälsat på honom. Jag säger:

— Nej se, är ni ute så sent?

Men i stället för att svara på denna djupsinnighet frågar mannen, lyssnande mot himlen:

— Kan ni höra det?

— Hvilket?

— Tyst, säger mannen och lyssnar.

Och nu kommer ljudet igen, det oändligt aflägsna ljudet af lösa kedjor som rassla.

— Hvad är det? frågar jag.

— Det är järnvagnen, savrade mannen allvarligt, det är länge sedan jag hörde den nu.

Järnvagnen. Det far genom mitt minne, att jag en gång har hört talas om den. En besynnerlig berättelse som jag inte fäste mig vid. Jag kommer inte längre ihåg hvad det var, men natten och mörkret inger mig en känsla af att det var något hemski.

Jag griper hastigt mannen i armen och spatserar i väg med honom.

— Järnvagnen? frågar jag, hur länge sedan var det ni hörde den?

— Fem år. Det var den natten gamle Gjärnäs dog.

— Hvem äger vagnen?

— Ja, hvem äger vagnen, svarar mannen och skakar på hufvudet.

Jag frågar honom inte mera, ty nu komma vi ut ur skogen och den rödrandiga markisduken framför hotellet jagar all slättens stämning på flukten. Nu kunna vi inte heller höra järnvagnen mera, skogen ligger mellan oss och slätten och utestänger allt ljud därifrån.

Jag går upp på mitt gafvelrum och öppnar båda fönstren. Det första jag ser är ett matt ljussken långt, långt borta. Människorna på Gjärnäs ha alltså ännu inte gått till ro. Det intresserar mig plötsligt att få veta när det ljuset skall släckas. Jag tar plats vid fönstret, men då jag blir trött af att vänta, spatserar jag fram och tillbaka på golfvet, röker några cigarretter och går åter fram till fönstret, i det jag tänker: Nu måtte väl ljuset vara släckt, men det lyser ännu därborta. En hel timme går. Så känner jag, att natten med ens blir varm och kvaf, jag sträcker handen ut genom fönstret, ett par tunga regndroppar falla på den. Luften står stilla, vi ha det varma regnet öfver oss och hettan tryckes mot jorden. Jag lyssnar och ser. Och nu hör jag igen, detta aflägsna rassel af järn, men ljudet är ännu längre borta än förr, långa stunder hör jag det inte, så kommer en enstaka späd klang, därpå är det återigen tyst, och så hör jag rasslet en minut eller längre.

Järnvagnen. Jag stänger fönstren. Det ljusnar utanför, någonstädes måtte dagen ha sluppit öfver bärgen. Jag kan se, att vätan börjar göra träden blanka. En sista blick ut öfver vidden, ännu brinner ljuset. Jag rullar ner gardinen.

— — —

Den värkliga, den stillastående, förslöande sommarvärmen hade kommit. Morgonen efter var det som vi fem sommarmänniskor lågo ute i gräset och badade oss i sol och hetta.

Det var då de tre kommo springande, pojken, fiskaren och damen i den hvita klädningen.

De hade alla något besynnerligt att berätta för oss. Men pojken var rappast i munnen. Han fick det först sagdt. Han sade:

— Vi ha funnit en ihjälslagen man uppe på vägen.

ANDRA KAPITLET.

Den döde.

Vi ha funnit en ihjälslagen man uppe på vägen, sade pojken. Ögonen stodo som två febernläckar i hans ansikte, hela hans kropp darrade.

— Jag såg honom också, stammade den gamle fiskaren.

— Men jag såg honom först, sade pojken.

Sedan blef det ej sagdt något på flera sekunder. Det förfärliga meddelandet hade slagit ned på oss som en förlamning. Jag kunde se huru människorna omkring mig kände det otroliga i händelsen, och den värkade så meningslös, så uppskakande, just emedan den var en så plötslig och våldsam motsats till den idylliska varma sommarfred, hvari vi befunno oss: vinden sväfvade så mild öfver ängarna, småfåglarna fyllde luften med ett tusenstämmigt kvitter, och nere från sjön hördes en motorbåts snabba och bullrande pulsslag. En glasdörr rycktes upp inne i sommarhotellet, och jag hörde värdinnan förarga sig öfver jungfrurna. Bankmannen ropade plötsligt:

— Men Herre Gud, låt oss då komma i väg ditupp.

Vi man gäfvo oss strax af, halft springande, halft gående och stirrande rätt framför oss. Damerna betänkte sig litet, men följde dock efter på något afstånd. Och pojken sprang som en ifrig liten hund än framför oss och än i hälarna på oss. Han visade vägen.

Vi kommo igenom skogen, det tog inte mera än fem minuter; där mötte vi några människor och dem fingo vi med oss. Vi kommo ut på den öde slätten, som låg och brände som en öken i solsteket. Vi höllo oss till vägen, som gick längs skogsranden. Medan vi sprungo, talade vi med pojken.

— Är du säker, frågade vi, att du har sett riktigt?

— Ja, det är alldeles sant, svarade pojken. Jag skulle fösa kreaturen ut på slätten, och så fann jag honom.

— På hvad sätt fann du honom? Snafvade du på honom?

— Nej, men den stora oxen stod och vädrade med mulen nere i gräset. Jag hojtade åt oxen, men den ville inte därifrån; så gick jag bort för att se hvad det var. Och så såg jag mannen nere i en grop. Han låg framstupa med ansiktet i jorden.

— Och sedan då?

— Jag blef förfärligt rädd och sprang allt hvad jag orkade. Nere i skogen träffade jag på en man med en bläckflaska i handen. Då jag talade om hvad jag hade sett, sprungo vi bägge tillbaka till stället. Och så sa' han med detsamma —

— Ja, så sa' jag, afrböt mannen själf, som sprang bredvid pojken, så sa' jag strax, att han var ihjälslagen.

— Hur kunde ni se det?

— Hufvudet, mumlade mannen, hufvudet var otäckt. Men nu ä' vi där strax.

Och strax efteråt voro vi där.

Nere i en liten sänka och så nära skogsranden, att skuggorna nådde honom, låg mannen. Studenten, som snart skulle bli medicine kandidat, var först framme hos honom, och jag hörde honom ropa:

— Det är jägmästare Blinde.

Och nu kände vi igen honom allesammans, damerna också, som en liten stund efteråt kommo andfådda dit. Den döde var jägmästaren, som jag kvällen förut sett lämna fröken Hildes rum. Han var ännu klädd i samma gröna jaktrock, och gevret hade han med sig.

Vi kunde alla strax se, att han måste vara mördad, ty han hade ett gapande sr i bakhufvudet. Den staekars karlen hade fallit hufvudstupa framåt af slaget, och han måtte ha dött genast, ty hans ansikte låg nedtryckt i den mjuka mullen. Han hade fallit öfver gevärspipan, blott kolfven stack fram.

Studenten bad om en näsduk. Han fick låna en af damernas, och han lade den varsamt öfver såret. Därpå reste han sig och sade:

— Ingen får röra honom.

En af damerna snyftade. Det låg en besynnerlig stämning öfver hela denna scen, något som påminde om en stilla begrafning en vacker vårdag vid en fattig landskyrka. Luften var så underbart ljus och genomskinlig, den krithvita näsduken öfver den mördades hufvud rörde sig litet grand, skälfde i kanterna. Borta på slätten blänkte det som guld öfver kreaturen, och djuren sågo på oss med sina stora dumma ögon.

Jag är viss om, att i detta ögonblick tänkte ingen af de närvarande på huru mordet kunde ha försiggått, och inte häller föll det någon in att fundera på hvem mördaren väl kunde vara. Alla voro för starkt upptagna af det föreliggande, af hvad som allaredan hade skett. Där fanns inte rum för andra tankar, intrycken hade ännu icke fäst sig, och bilden af händelsen, af själfva det föreliggande faktum hade ännu icke blifvit fullkomlig. Först när det otroliga blifvit som ett sakförhållande fastslaget i medvetandet, skulle frågan komma: Men hur har då detta försiggått?

Den lille medicine kandidaten hade tydligen detektivinstinkt. Han spratt till, då han hörde den lille pojken säga:

— Här ligger hatten.

Och då gossen böjde sig för att ta upp hatten, störtade medicinaren genast fram och grep honom i armen.

— Låt hatten ligga! röt han.

Och hatten blef liggande.

Det var en grön filthatt, en sådan som jägare bruka. Den hade en stor knapp på vänstra sidan och ett elegant band omkring kullen, det var den döde jägmästarens hatt.

Medicinaren yttrade sig med sakkunskap.

— Här har ett brott blifvit begånget, sade han. Vår gemensamme vän, jägmästare Blinde, har blifvit ihjälslagen af någon. Döden har inträdt nästan ögonblickligen, såvidt jag kan förstå, och han är träffad af ett trubbigt tilhygge ungefär midt i bakhufvudet.

(Forts.)

Jag vill våga denna Medicin emot Eder tid.

Endast några dagar är tillräckligt för att bevisa, att Ni kan bli kurerad.

Några minuter af Eder tid, för några dagar, och jag skall bevisa, utan någon kostnad till Eder själf, att jag har en medicin, som drifver Urinsyregiftet från Edert system, och genom att göra detta, botar Njurlidande, Blås-sjukdom och Reumatism. Jag begär icke, att Ni skall tro på mina ord, utan endast vill, att Ni skall låta mig sända Eder litet af denna medicin så att Ni kan begagna den personligen.

Jag försöker att öfvertyga sådana, som lida af dessa sjukdomar, att jag har något, som är mycket bättre är de allmänna läkemedlen och s. k. kurer, och enda sättet, hvarigenom jag kan bevisa detta faktum, är att gå till utgiften af att preparera medicinen och sända ut den fritt. Detta vil jag med glädje göra för hvarje lidande, som vill taga tid att skrifva till mig. Förstå mig rätt, jag kommer icke att sända Eder en s. k. "Prof- eller Försöks-Behandling", icke heller kommer jag att sända Eder en paket medicin och förklara, att Ni kan bruka något af den och betala för rästen, men jag kommer att sända Eder en sats alldeles fritt, och Ni blifver icke ombedd att betala för denna gåfva och icke heller kommer Ni att stannä i någon skuld till mig.

Allt jag önskar att få veta är, att Ni har en sjukdom, för hvilken min medicin är afsedd, enär den icke är någon Universal-medicin, som kan bota alla sjukdomar, och därför gifver jag Eder härmed några af de mest framstående symptomer af Njurlidande, Blåssjukdom och Reumatisk värk. Om Ni har lagt märke till ett eller flera af dessa symptomer, så behöfver Ni denna medicin och jag vill med glädje sända Eder något af den, om Ni vill skrifva till mig och uppgifva numren på de symptomer som Ni har, gif äfvenså Eder ålder samt fulla namn och adress. Min adress är: Dr. T. Frank Lynott, 7829 Franklin Bldg., Toronto, Ontario. Ni behöfver hvarken betala eller lofva mig något för denna medicin. Allt jag begär, så att där icke blir något missförstånd, är att Ni uppgifver numren på Edra symptomer eller gifver mig en beskrifning med Edra egna ord, samt att ni tager medicinen öfverensstämmande med den bruksanvisning, som jag kommer att sända Eder. Detta är mitt sätt att göra min medicin känd, så att den kan blifva vidt bekant och värderad i en stor omkrets.

Ni kommer att inse, när Ni har användt den, att den upplöser och utdrifver Urinsyregiftet. Den uppfriskar njurarne, så att dessa arbeta i harmoni med blåsan. Den styrker blåsan, så att det ofta påkommande begäret att kasta vatten och andra oordningar i urinorganen totalt försvinna. Den häjdar reumatiska smärtor och värk ögonblickligen. Den upplöser urinsyre-krystallerna inom kort, så att rygg och muskler icke längre värka och de kroknade lederna inom kort sträckas ut. Den återuppbygger blodet och närverna, så att Ni snart känner Eder friskare och har mera vigör, sofver bättre och har bättre aptit, och på detta sätt blir i besittning af mera energi under dagens lopp. Den gör allt detta och likväl innehåller den inga skadliga ingredienser, ty den är garanterad att öfverensstämma med lagens alla föreskrifter.

Lidande af dessa lömska och farliga sjukdomar kunna säkerligen afstå några få minuter hvarje dag för en kort tid till att öfverbevisa sig till sin egen tillfredsställelse att de kunna kureras, i all synnerhet när Ni betänker, att detta icke påför Eder några utgifter och att jag är villig till att sänka Eder min tid och min medicin fritt. Allt som rättänkande, lidande personer önska veta, är, om vissa läkemedel kunna bota **honom** eller **henne**, och här är ett tillfälle att finna ut detta utan utgift, tacksamhetsskuld eller förlust af dyrbar tid. **Dessa få dagar** kunna blifva vändpunkten i Edert lif och göra det värdt att lefva.

Alla, som äro nog inträsserade att tillskrifva mig för den fria medicinen, få likaledes fritt mottaga ett exemplar på svenska språket af min stora illustrerade läkarebok, hvilken beskrifver dessa sjukdomar fullständigt. Det är den största bok i sitt slag, som någonsin skrifvits för fri utdelning, och en ny upplaga håller just på att tryckas. Jag vill också sända Eder ett bref med diagnos på Eder sjukdom och medicinska råd, som komma att vara Eder till stor hjälp, men för att kunna göra detta, måste jag först veta, om Ni behöfver min medicin. Skrif till mig och gif mig numren på de symptom, som besvära Eder, samt Eder ålder och fula adress, och jag skall då genast uppfylla mina löften. Visa att Ni önskar att blifva botad, och Ni kommer att blifva botad, ty här är Edert tillfälle.

DR. T. FRANK LYNOTT, som vill sända medicin till hvem som hälst utan kostnad.

Dessa äro Symptomerna:

1—Smärtor i ryggen.
2—Ofta påkommande behof att aflåta vattnet.
3—Brännande eller förhindrad urinaflåtning.
4—Smärtor eller ömhet i blåsan.
5—Sjukdom i Prostata eller sädeskörteln.
6—Gaser eller plågor i magen.
7—Allmän svaghet eller yrsel.
8—Smärta eller ömhet under högra refbenet.
9—Svällning å olika kroppsdelar.
10—Förstoppning eller lefverlidande.
11—Hjärtklappning eller plågor kring hjärtat.
12—Värk i höfterna.
13—Smärta i nacken eller hufvudet.
14—Plågor och värk i njurarne.
15—Värk eller svällning i lederna.
16—Smärta eller svällning i musklerna.
17—Värk eller ömhet i nerverna.
18—Akut eller kronisk reumatism.

DR. HERBERT M. ROSENBERG

Sjuka människor veta, hvilken välsignelse osteopathy och electro therapeutic eller medicinsk elektricitet är.

Hvad är osteopathy och dess historia?

Ehuru många system af sjukgymnastik och manupilationer hafva praktiserats i alla delar af världen och närapå i alla tider, var det där Hiram Still, M.D., M.C. af Kirksville, sent uppfann ett system, som han kallade osteopathy, emedan hans idé var att alla sjukdomar härledde sig från felaktigt läge af benen. För närvarande hafva de, som bäst praktiserat denna vetenskap, omellertid erkänt att de sammandragna musklerna, senband och angripna närver äfven äro viktiga faktorer, som böra tagas hänsyn till vid utofvandet af osteopahty.

Osteopathy har gjort stora framsteg under de 30 år, det existerat, och är nu ett fullkomligt vetenskapligt system för botande af sjukdomar, det är ett system af medicinlös therapeutic, som förlänar normala hoppassningar af den anatomiska strukturen i den mänskliga kroppen genom en process af vetenskapliga manipulationer och rörelser. Osteopathen jämför den mänskliga kroppens anatomiska struktur med en maskin, då en maskin är i oordning, någon del någonstans måste repareras, orsaken till felet måste aflägsnas för att erhålla normala tillstånd och osteopathen har samma åsikt med hänsyn till den mänskliga kroppen, genom att aflägsna felet aflägsnas sjukdomen och det betyder hälsa.

Hvad är electro therapy som medicinsk elektricitet?

Electro therapy är botandet af sjukdom genom vetenskapligt anbringande af elektricitet i alla dess former, och det är en mycket värdefull hjälp för läkaren i hans vård. Men för att anbringa den lämpligt, fordras en fackman, och jag är fackman i de ofvan nämnda systemen och behandlar framgångsfullt följande sjukdomar: alla slags af magsjukdomar, dålig matsmältning, förstoppning, magkatarr, hufvudvärk, reumatism, sciatica, ryggskott, katarr, astma, bronchitis, alla slag af förlamning, ryggvärk, blås- och urinsjukdomar, sockersjuka, lungsot (första stadiet), katarrartad döfhet, diabetes, diarré, epylepsia eller fallandesjuka, njurlidande, emlasion, insomnia eller bristande sömnförmåga, impotens, närvositet, neurasthenia eller tungsint närvärk, kvinnosjukdomar, sådana som oordning i äggstocken, leucorrhoea eller whites, nedfallande lifmoder, sterilitet, alla slag af blodsjukdomar, alla slags hudsjukdomar såsom acne, finnar, erysipelies, eczem, hylsår, reform och många andra. Äfven bortager jag varaktigt öfverflödigt hår i ansiktet. Äfven vårtor, födelsemärken etc.

Jag har en modärn plats med de nyaste medicinska elektriska appurater, som användas i de framsta europeiska och amerikanska sjukhusen, såsom X-strålar, ultra violetta strålar, vibrering etc. Jag har fem års erfarenhet i att bota sjukdomar. Mina 5 års erfarenhet i anstalter i Chicago och Carnegie sjukhus skall gifva er tillräcklig säkerhet att jag kan bota ert fall.

Ring upp Garry 2476 eller besök mitt kontor, 602 Main Street, rum 9—10—11. Konsultation fullkomligt konfidentiell. Kontorstimmar: 10 f. m. till 1 e. m., 2 e. m. till 5 e. m., 6 e. m. till 9 e. m.

REDWOODS

MINERAL-VATTEN

— OCH —

LÄSKEDRYCKER

som i fråga om kvalitet ej kunna öfver träffas af andra fabrikat. "GOLDEN KEY" är vårt fabriksmärke.

E. L. DREWRY, BRYGGERI